

ਸਭੁ ਯੋਗਾ ਖਵੇ ਹਨ
ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਹਰ ਇਕ ਸਫਾ

ਜਲਦ ਹੀ ਮੁਦਰਾ ਹੋਵੇਗਾ
ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੀ ਮੁਦਰਾ ਹੋਵੇਗਾ

ਗੁਰਮਤਿ ਗਿਆਨ

ਅਰਥਾਤ
ਸਮੁੰਦੀਕ ਸਾਸਤਰ
ਕ੍ਰਿਤ

ਜੋਤਸੀ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ

ਪਾਸਟਰੀ
ਸਮੁੰਦੀਕ ਸਾਸਤਰ
ਜੋਤਸੀ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ ਗਿਆਨੀ
ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ

ਭਾਈ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪਰਤਾਪ ਸਿੰਘ
ਪੁਸਤਕਾਂ ਵੇਚਨ ਤੇ ਛਾਪਨ ਵਾਲੇ ਮਾਲਕ ਸਿਖ ਨੈਸ਼ਨਲ
ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਮਾਈਸੇਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ

ਬੰਨਾਈ ਯੂਥ ਸਾਇੰਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕੋਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗਾ

ਹਥ ਰੇਖਾ ਗਿਆਨ ਕ੍ਰਿਤ (੨) ਜੋਤਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਜੀ

933.6
4425

20125

ਅੰਗੂਠ

ਸਮਾਜ

ਤਰਸਨੀ

ਮਧਮਾ

ਮਨਮਰ

ਬ੍ਰਹਮਪਤਿ

ਮੰਗਲ

ਸ਼ੁਕਰ

ਸ਼ਨੀ

ਸੂਰਜ

ਬੁੱਧ

ਮੰਗਲ

ਰਵਿਵਰ

677

ਕੁੰਜਰ

ਅਨਾਮਕਾ

ਮੰਗਲ

ਸ਼ਨੀ

ਚੰਦਰਮਾ

ਸੂਰਜ

ਸ਼ਨੀ

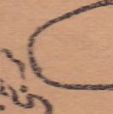
ਮੰਗਲ

ਅੰਗੂਠ

ਪਥਾਜੰਥ

ਮਧਮਾ

ਤਰਸਨੀ

ਹੱਥ ਰੇਖਾ ਗਿਆਨ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ
ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ॥ ਉਸਨੂੰ
ਸਮੁੰਦਰੀਕ ਸਾਸਤਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥ ਅਤੇ
ਸਮੁੰਦਰੀਕ ਸਾਸਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਭਨਾਂ
ਹਿਸਾਬਾਂ ਦਾ ਫਲ ਮਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥
ਮਥਾ, ਭਵਾਂ, ਅਖਾਂ, ਨਾਸਾ, ਮੂੰਹ, ਗਲਾਂ,
ਮੁਛਾਂ, ਬੁਲ, ਦੰਦ, ਜੀਭ, ਕੰਨ, ਠੱਡੀ, ਕੋਜ,
ਗਰਦਨ, ਮੱਥੇ, ਬਾਹਾਂ, ਹੱਥ, ਛਾਤੀ, ਪੈਰ,
ਨਾਭੀ, ਪਟ, ਗੋਡੇ, ਪਿੱਠੀਆਂ, ਪੈਰ, ਸਰੀਰ ਦੇ
ਬੋਝ, ਸਰੀਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਚੌੜਾਈ, ਬੀਰਜ
ਲਹੂ, ਅਵਾਜ, ਨਿਛ, ਰੋਨ, ਹਸਨ, ਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ
ਤਿਲ, ਮੱਸਾ, ਭੋਰੀ, ਆਦਿਕ ਦੀ ਬਨਾਵਟ
ਤੇ ਰੇਖਾ ਦਾ ਹਾਲ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ॥

ਪ੍ਰੰਤੂ ਹਰ ਇਕ ਪੁਰਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ
ਹਾਲ ਜਿਆਦਾ ਤਰ ਹੱਥ ਤੇ ਹੀ ਸਿਆਣੇ
ਲੋਕ ਦੇਖ ਕੇ ਦਸ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ ॥ ਇਸ ਵਾਸਤੇ
ਸਭ ਤੋਂ ਪੈਰੋਂ ਅਸੀਂ ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਰੇਖਾ ਦਾ
ਵਰਨਨ ਕਰਾਂਗੇ ॥ ਚੇਤਾ ਰਹੇ ਕਿ ਪੁਰਸ਼
ਦਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਤੇ ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਖੱਬਾ ਹੱਥ
ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ॥

ਮੱਥੇ ਰੇਖਾ ਗਿਆਨ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ
ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ॥ ਉਸਨੂੰ
ਸਮੁੰਦਰੀਕ ਸਾਸਤਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥ ਅਤੇ
ਸਮੁੰਦਰੀਕ ਸਾਸਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਭਨਾਂ
ਹਿਸਾਬਾਂ ਦਾ ਫਲ ਮਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥
ਮਥਾ, ਭਵਾਂ, ਅਖਾਂ, ਨਾਸਾ, ਮੂੰਹ, ਗਲਾਂ,
ਮੁਛਾਂ, ਬੁਲ, ਦੰਦ, ਜੀਭ, ਕੰਨ, ਠੱਡੀ, ਕੋਜ,
ਗਰਦਨ, ਮੱਥੇ, ਬਾਹਾਂ, ਹੱਥ, ਛਾਤੀ, ਪੈਰ,
ਨਾਭੀ, ਪਟ, ਗੋਡੇ, ਪਿੱਠੀਆਂ, ਪੈਰ, ਸਰੀਰ ਦੇ
ਬੋਝ, ਸਰੀਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਚੌੜਾਈ, ਬੀਰਜ
ਲਹੂ, ਅਵਾਜ, ਨਿਛ, ਰੋਨ, ਹਸਨ, ਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ
ਤਿਲ, ਮੱਸਾ, ਭੋਰੀ, ਆਦਿਕ ਦੀ ਬਨਾਵਟ
ਤੇ ਰੇਖਾ ਦਾ ਹਾਲ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ॥

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ
ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ॥ ਉਸਨੂੰ
ਸਮੁੰਦਰੀਕ ਸਾਸਤਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥ ਅਤੇ
ਸਮੁੰਦਰੀਕ ਸਾਸਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਭਨਾਂ
ਹਿਸਾਬਾਂ ਦਾ ਫਲ ਮਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥
ਮਥਾ, ਭਵਾਂ, ਅਖਾਂ, ਨਾਸਾ, ਮੂੰਹ, ਗਲਾਂ,
ਮੁਛਾਂ, ਬੁਲ, ਦੰਦ, ਜੀਭ, ਕੰਨ, ਠੱਡੀ, ਕੋਜ,
ਗਰਦਨ, ਮੱਥੇ, ਬਾਹਾਂ, ਹੱਥ, ਛਾਤੀ, ਪੈਰ,
ਨਾਭੀ, ਪਟ, ਗੋਡੇ, ਪਿੱਠੀਆਂ, ਪੈਰ, ਸਰੀਰ ਦੇ
ਬੋਝ, ਸਰੀਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਚੌੜਾਈ, ਬੀਰਜ
ਲਹੂ, ਅਵਾਜ, ਨਿਛ, ਰੋਨ, ਹਸਨ, ਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ
ਤਿਲ, ਮੱਸਾ, ਭੋਰੀ, ਆਦਿਕ ਦੀ ਬਨਾਵਟ
ਤੇ ਰੇਖਾ ਦਾ ਹਾਲ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ॥

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਆਰਾ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ
ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫਲ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ॥ ਉਸਨੂੰ
ਸਮੁੰਦਰੀਕ ਸਾਸਤਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ॥ ਅਤੇ
ਸਮੁੰਦਰੀਕ ਸਾਸਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਭਨਾਂ
ਹਿਸਾਬਾਂ ਦਾ ਫਲ ਮਲੂਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ॥
ਮਥਾ, ਭਵਾਂ, ਅਖਾਂ, ਨਾਸਾ, ਮੂੰਹ, ਗਲਾਂ,
ਮੁਛਾਂ, ਬੁਲ, ਦੰਦ, ਜੀਭ, ਕੰਨ, ਠੱਡੀ, ਕੋਜ,
ਗਰਦਨ, ਮੱਥੇ, ਬਾਹਾਂ, ਹੱਥ, ਛਾਤੀ, ਪੈਰ,
ਨਾਭੀ, ਪਟ, ਗੋਡੇ, ਪਿੱਠੀਆਂ, ਪੈਰ, ਸਰੀਰ ਦੇ
ਬੋਝ, ਸਰੀਰ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, ਚੌੜਾਈ, ਬੀਰਜ
ਲਹੂ, ਅਵਾਜ, ਨਿਛ, ਰੋਨ, ਹਸਨ, ਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ
ਤਿਲ, ਮੱਸਾ, ਭੋਰੀ, ਆਦਿਕ ਦੀ ਬਨਾਵਟ
ਤੇ ਰੇਖਾ ਦਾ ਹਾਲ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ॥

ਚੰਬ (ਪੰਜੇ) ਦੇ ਹਿਸੇ

ਤਲੀ ਉਂਗਲੀਆਂ ਪੁਠਾਹੱਥ ਨਹੀਂ ਗੁਟ ਵੀਹਣੀ

ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਸਭੁ ਹੱਥ ਦਿੱਤਾ ਜੇ ਨਹੀਂ
ਬਨਾਏ॥ ਤਦ ਭੀ ਸਿਆਨੇ ਦੀਆਂ -

ਕ੍ਰਾਛਾਂ ਇਸਤਗਾਂ ਹਨ ॥ ਹੇਠਲਿਖੇ ੧੦
ਤਗਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਉਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ॥

(੧) ਜੇ ਰੱਬ ਤਾਂ ਬੇ ਰੋਗ ਵਤ ਲਾਲੀ ਤੇ
ਹੋਵਾ ਹੈ॥

(੨) ਜਿਸ ਹਿੱਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪਸ਼ੀਨਾ ਨਾ
ਨਿਕਲਦਾ ਹੋਵੇ ॥

(੩) ਹੱਥ ਨੂੰ ਮਲਾਈ ਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਲਾਂ
ਵਿਚ ਛੇਕ ਨਾ ਹੋਨ॥

(੪) ਜੋ ਹੱਥ ਚਮਕਦਾ ਹੋ ਚਿਕਨਾ ਹੋ ॥

(੫) ਜੇਹੜੇ ਮੇਰਾ ਮਾਸ ਸੰਘਰਤ ਰਹੇ

(੬) ਜੇਹੱਥ ਛੋਟੇ ਅਕਾਰ ਵਾਲਾ।

ਬਾਤ ਦਰ ਨਾ ਹੋ ॥

੭) ਜਿਸ ਹਥ ਦੀ ਆਉਂਗਾ ਲਾਂਤੇ ਨਹੀਂ
ਲਾਲ ਰੰਗ ਦੇ ਤੇਵਨ॥

(੮) ਜੱਥੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਨਿਯਮਤ ਰਿਸ਼ਵਤ
ਦਿੱਤੀ।

(ੲ) ਜਿਸ ਯੱਥ ਦੀਆਂ ਉਗਲੀਆਂ
ਲੰਬੀਆਂ ਹੋਨ॥

(੧੦) ਜੇਹੜਾ ਸਪਰਸ਼ ਕਰਨ ਨਾਲ
ਗਰਮ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਵੇ ਏਹ ਦਸ
ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਸ ਚਿਤਮ ਹਨ ॥

ساتھ (پنچ) کے حصے

(۱) شتھیلی۔ (۲) انگلیاں (۳) ہاتھ کی پیٹھ

(۴) ناخن (۵) کلپنی رگٹ و بینی

ہاتھ کی قسمیں

قدرت نے سب ہاتھ ایک جیسے

نہیں بنائے اور عام لوگوں کے

خیال میں حسب ذیل دس پہاڑ اعلیٰ

تسلیم - گئے ہیں -

لا جو ہاتھ تلے کی زنگٹ کلائی پر ہوتا ہے

۳۱ جس ناتمہ سے پسینہ نہ نکلتا ہو

(۳) جس ہاتھ کی انگلیوں کو ملانے سے

درمیان میں چھید نظر نہ آویں

۱۵۱ جو ہا تہ چکدار اور چکنا ہو

۵۸۰
۵۸۱
۵۸۲
۵۸۳
۵۸۴
۵۸۵
۵۸۶
۵۸۷
۵۸۸
۵۸۹
۵۹۰
۵۹۱
۵۹۲
۵۹۳
۵۹۴
۵۹۵
۵۹۶
۵۹۷
۵۹۸
۵۹۹
۶۰۰
۶۰۱
۶۰۲
۶۰۳
۶۰۴
۶۰۵
۶۰۶
۶۰۷
۶۰۸
۶۰۹
۶۱۰
۶۱۱
۶۱۲
۶۱۳
۶۱۴
۶۱۵
۶۱۶
۶۱۷
۶۱۸
۶۱۹
۶۲۰
۶۲۱
۶۲۲
۶۲۳
۶۲۴
۶۲۵
۶۲۶
۶۲۷
۶۲۸
۶۲۹
۶۳۰
۶۳۱
۶۳۲
۶۳۳
۶۳۴
۶۳۵
۶۳۶
۶۳۷
۶۳۸
۶۳۹
۶۴۰
۶۴۱
۶۴۲
۶۴۳
۶۴۴
۶۴۵
۶۴۶
۶۴۷
۶۴۸
۶۴۹
۶۵۰
۶۵۱
۶۵۲
۶۵۳
۶۵۴
۶۵۵
۶۵۶
۶۵۷
۶۵۸
۶۵۹
۶۶۰
۶۶۱
۶۶۲
۶۶۳
۶۶۴
۶۶۵
۶۶۶
۶۶۷
۶۶۸
۶۶۹
۶۷۰
۶۷۱
۶۷۲
۶۷۳
۶۷۴
۶۷۵
۶۷۶
۶۷۷
۶۷۸
۶۷۹
۶۸۰
۶۸۱
۶۸۲
۶۸۳
۶۸۴
۶۸۵
۶۸۶
۶۸۷
۶۸۸
۶۸۹
۶۹۰
۶۹۱
۶۹۲
۶۹۳
۶۹۴
۶۹۵
۶۹۶
۶۹۷
۶۹۸
۶۹۹
۷۰۰
۷۰۱
۷۰۲
۷۰۳
۷۰۴
۷۰۵
۷۰۶
۷۰۷
۷۰۸
۷۰۹
۷۱۰
۷۱۱
۷۱۲
۷۱۳
۷۱۴
۷۱۵
۷۱۶
۷۱۷
۷۱۸
۷۱۹
۷۲۰
۷۲۱
۷۲۲
۷۲۳
۷۲۴
۷۲۵
۷۲۶
۷۲۷
۷۲۸
۷۲۹
۷۳۰
۷۳۱
۷۳۲
۷۳۳
۷۳۴
۷۳۵
۷۳۶
۷۳۷
۷۳۸
۷۳۹
۷۴۰
۷۴۱
۷۴۲
۷۴۳
۷۴۴
۷۴۵
۷۴۶
۷۴۷
۷۴۸
۷۴۹
۷۵۰
۷۵۱
۷۵۲
۷۵۳
۷۵۴
۷۵۵
۷۵۶
۷۵۷
۷۵۸
۷۵۹
۷۶۰
۷۶۱
۷۶۲
۷۶۳
۷۶۴
۷۶۵
۷۶۶
۷۶۷
۷۶۸
۷۶۹
۷۷۰
۷۷۱
۷۷۲
۷۷۳
۷۷۴
۷۷۵
۷۷۶
۷۷۷
۷۷۸
۷۷۹
۷۸۰
۷۸۱
۷۸۲
۷۸۳
۷۸۴
۷۸۵
۷۸۶
۷۸۷
۷۸۸
۷۸۹
۷۹۰
۷۹۱
۷۹۲
۷۹۳
۷۹۴
۷۹۵
۷۹۶
۷۹۷
۷۹۸
۷۹۹
۸۰۰
۸۰۱
۸۰۲
۸۰۳
۸۰۴
۸۰۵
۸۰۶
۸۰۷
۸۰۸
۸۰۹
۸۱۰
۸۱۱
۸۱۲
۸۱۳
۸۱۴
۸۱۵
۸۱۶
۸۱۷
۸۱۸
۸۱۹
۸۲۰
۸۲۱
۸۲۲
۸۲۳
۸۲۴
۸۲۵
۸۲۶
۸۲۷
۸۲۸
۸۲۹
۸۳۰
۸۳۱
۸۳۲
۸۳۳
۸۳۴
۸۳۵
۸۳۶
۸۳۷
۸۳۸
۸۳۹
۸۴۰
۸۴۱
۸۴۲
۸۴۳
۸۴۴
۸۴۵
۸۴۶
۸۴۷
۸۴۸
۸۴۹
۸۵۰
۸۵۱
۸۵۲
۸۵۳
۸۵۴
۸۵۵
۸۵۶
۸۵۷
۸۵۸
۸۵۹
۸۶۰
۸۶۱
۸۶۲
۸۶۳
۸۶۴
۸۶۵
۸۶۶
۸۶۷
۸۶۸
۸۶۹
۸۷۰
۸۷۱
۸۷۲
۸۷۳
۸۷۴
۸۷۵
۸۷۶
۸۷۷
۸۷۸
۸۷۹
۸۸۰
۸۸۱
۸۸۲
۸۸۳
۸۸۴
۸۸۵
۸۸۶
۸۸۷
۸۸۸
۸۸۹
۸۹۰
۸۹۱
۸۹۲
۸۹۳
۸۹۴
۸۹۵
۸۹۶
۸۹۷
۸۹۸
۸۹۹
۹۰۰
۹۰۱
۹۰۲
۹۰۳
۹۰۴
۹۰۵
۹۰۶
۹۰۷
۹۰۸
۹۰۹
۹۱۰
۹۱۱
۹۱۲
۹۱۳
۹۱۴
۹۱۵
۹۱۶
۹۱۷
۹۱۸
۹۱۹
۹۲۰
۹۲۱
۹۲۲
۹۲۳
۹۲۴
۹۲۵
۹۲۶
۹۲۷
۹۲۸
۹۲۹
۹۳۰
۹۳۱
۹۳۲
۹۳۳
۹۳۴
۹۳۵
۹۳۶
۹۳۷
۹۳۸
۹۳۹
۹۴۰
۹۴۱
۹۴۲
۹۴۳
۹۴۴
۹۴۵
۹۴۶
۹۴۷
۹۴۸
۹۴۹
۹۵۰
۹۵۱
۹۵۲
۹۵۳
۹۵۴
۹۵۵
۹۵۶
۹۵۷
۹۵۸
۹۵۹
۹۶۰
۹۶۱
۹۶۲
۹۶۳
۹۶۴
۹۶۵
۹۶۶
۹۶۷
۹۶۸
۹۶۹
۹۷۰
۹۷۱
۹۷۲
۹۷۳
۹۷۴
۹۷۵
۹۷۶
۹۷۷
۹۷۸
۹۷۹
۹۸۰
۹۸۱
۹۸۲
۹۸۳
۹۸۴
۹۸۵
۹۸۶
۹۸۷
۹۸۸
۹۸۹
۹۹۰
۹۹۱
۹۹۲
۹۹۳
۹۹۴
۹۹۵
۹۹۶
۹۹۷
۹۹۸
۹۹۹
۱۰۰۰

(۶) جو اٹھ درمیان قد کا ہو بہت بڑا نہ ہو

(۱۵) صحیح بخاری، جلد اول، صفحہ ۱۰۸

(۹) جس باتھ کی انگلیاں نیچے سوار

زاد جو ہاتھ چھونے سے گرم معلوم ہو

یہ دس قسم کے مانتے اعلیٰ ہوتے ہیں

TO READ THE ENTIRE BOOK PLEASE CONTACT US:

whatsapp: +92-3160770117

email: worldcentreforpunjabi@gmail.com

World Centre for Punjabi, Lahore, Pakistan.